

Vedlegg 8

Deluttalelse – Erfaring fra tilsvarende prosjekter i Oslo

Høringsuttalelse til ”RAPPORT AV 26. MARS 2012 – NESØYA SKOLE OG IDRETTSHALL – SKOLEDRIFT I ANLEGGSPERIODEN”

Denne deluttalelsen tar for seg kommentarer og faktuelle opplysninger knyttet til det som er presentert rundt erfaringer fra Osloskolen i Asker kommune sin høringsuttalelse: Vedlegg 10 – Erfaring fra tilsvarende Prosjekter i Oslo.

Rapporten som er fremlagt av kommuneadministrasjonen, er svært begrenset i omfang og eksemplene som brukes er ikke sammenliknbare med situasjonen på Nesøya.

I motsetning til hva som fremgår av kommunens rapport viser vår gjennomgang og utredning at Oslo kommune i de fleste tilfeller gjennomfører skole i drift på sine byggeprosjekter. Av de 25 skolene som vi har gjennomgått i vår utredning (7 av dem nevnt i kommunens rapport) så har vi kartlagt at det er/har vært eller er planlagt 14 skoler i drift i byggeperioden. Syv av skolene har benyttet erstatningslokaler (mindre enn 3 km unna) ettersom det ikke var mulig å oppholde seg på skolen i anleggsperioden (rehabilitering, riving/nybygg i samme avtrykk), 2 er helt nye skoler som ikke har elever og for 2 skoler så har ikke Utdanningsetaten/skoleledelsen besluttet hvor elevene skal være i byggeperioden (hvorav den ene trolig er skole i drift).

Asker kommune viser kun til eksempler der ”elevene får undervisning på et alternativt sted”. Kommunen har utelatt å kommentere at alle de skolene som kommunen henviser til, har vært bygget i gammelt ”skoleavtrykk” eller at de har vært totalrehabilitert. Altså; alle skolebygningene som nevnes har vært revet/ombygget/rehabilitert i sin helhet, og det har således vært nødvendig å huse elevene i nærliggende skoler mindre enn 3 km unna. Man kan ikke sammenligne Nesøya skole med skolene som fremheves av kommunen; på Nesøya skole er fortsatt drift mulig fordi det ikke bygges i gammelt ”skoleavtrykk”.

Vår utredning viser også at skolene som skal ha undervisning på andre skoler i byggeperioden, fortsatt blir værende i sitt umiddelbare nærmiljø. Det er ingen av barna ved Osloskolene som busser mer enn 3 km unna sin opprinnelige skole. Vi mener derfor at kommunens rapport er villedende, da bussing til Drengsrud vil medføre at elevene skal busser ca. 11 km hver vei - og langt unna elevenes nærmiljø.

Vi har vært i kontakt med skoler i andre kommuner der skole i drift er vanlig praksis (se Vedlegg B – Erfaringsstater). Vi ser at det generelt etterstrebes at barna kan bli i sitt nærmiljø med skole i drift fordi man mener at dette er vesentlig viktigere enn å ta hensyn til ulempene ved å være i nærheten av en byggeplass. Hensynet til barna settes først.

Innhold

1	Innledning.....	2
2	Utdanningsetaten vs. Asker Kommune.....	3
2.1	Utdanningsetaten, Skolebehovsplanen 2012-2022	3

3	Erfaringer fra Oslo-skolen og status for ulike prosjekter	4
3.1	Kjelsås skole (1-7)	4
3.2	Grefsen skole (1-7)	5
3.3	Grefsen skole (8-10)	5
3.4	Majorstua skole (1-10)	6
3.5	Teglverkstomten (1-10).....	6
3.6	Bjørnesletta (1-10).....	7
3.7	Østensjø skole (1-7).....	8
3.8	Konklusjon	9
4	Andre erfaringer fra Oslo skolen	10
4.1	Utdypende eksempler fra Oslo skolen	13
4.1.1	Marienlyst skole (1-10).....	13
4.1.2	Ammerud skole (1-7).....	16
4.1.3	Høybråten skole (1-7).....	17
4.1.4	Ila skole (1-8)	18
4.2	Konklusjon	19
5	Sammenlikning med andre kommuner	20
5.1	Hafersfjord skole i Stavanger (1–7)	20
5.2	Sandeåsen skole (1-7), Tønsberg.....	21
5.3	Gosen skole (8-10), Stavanger	22
5.4	Lunde skole Kråkerøy, Fredrikstad	23
5.5	Konklusjon	24
6	Nesøya skole – 4 byggeprosjekt med skole i drift	24
7	Konklusjon	24

1 Innledning

Den 17. januar 2012 ble det vedtatt i formannskapet:

”Det utredes, og legges frem sak hva gjelder fortsatt bruk av gammel skole i byggeperioden, ref. tilsvarende prosjekter i Oslo.”

Det er underlig at rapporten som er fremlagt kun baseres på *”kommende prosjekter i Osloskolen”* og ikke på prosjekter der man fortsatt bruker gammel skole. Dette bryter med ordlyden i vedtaket – som påpeker at sammenlikning skal gjøres med *”tilsvarende prosjekter i osloskolen”*. Som nevnt er det også uforståelig at rapporten kun sammenligner med prosjekter der fortsatt drift aldri var et alternativ.

2 Utdanningsetaten vs. Asker Kommune

Utdanningsetaten i Oslo har ansvaret for 137 (1-7) grunnskoler/(8-13) ungdomsskoler, 2 (8-13) ungdomsskoler, 27 videregående skoler og en rekke andre skoler forbundet med voksenopplæring, fagskole.

Osloskolenes geografiske plassering er lite sammenliknbare med situasjonen på Nesøya. I Oslo ligger skolene forholdsvis tett og det er flere bilveier ut og inn av de ulike bydelene.

Avstanden mellom Drengsrud og Nesøya er derimot stor, elevene blir busset helt fra den ene enden av kommunen til den andre. Ved alle de andre Asker- og Osloskolene der bussing har blitt foretatt har avstanden til erstatningskolen vært relativt kort. Dette innebærer ikke bare mindre reisetid, men også at elevene i stor grad har vært i nærheten eller fremdeles innenfor sitt eget nærmiljø og bosted. For barn som er i en sårbar fase, herunder skolestarterne, er slike hensyn helt vesentlige å ta. Asker kommune har likevel unnlatt å vurdere hvordan lang reisevei elevene vil få, og hvordan det å bli fullstendig trukket ut av sitt nærmiljø vil påvirke barna.

Derfor er det med stor bekymring vi noterer at Asker kommunes vurderinger og sammenligninger ikke er basert på noe reelt sammenligningsgrunnlag i det hele tatt. Hvem snakket for barna her?

Utdanningsetaten som er ansvarlig for skolene i Oslo har en klart uttalt holdning om at de ønsker at foreldrene skal føle seg trygge, og at i hvertfall de minste elevene skal gå på skole i sitt nærområde.

”Vi vil at foreldrene skal føle seg trygge, og på de stedene hvor vi må «busse» elevene til midlertidige lokaler, er det de eldste elevene som må gjennom dette. De yngste skal gå på skolene i sitt nærområde”

- ass. direktør Kjell Richard Andersen i Utdanningsetaten (Dagsavisen.no , 14. mars 2012)

2.1 Utdanningsetaten, Skolebehovsplanen 2012-2022

Utdanningsetaten i Oslo kommune har satt opp noen alternativer i forhold til hvilke erstatningslokaler man kan benytte i byggeperioden for ny skole (Utdanningsetaten, vedtatt Skolebehovsplan 2012-2022). Blant alternativene Utdanningsetaten vurderer er:

- ”Skole i drift på byggeplass
- Tidlig ferdigstillelse av skoleutvidelser kan gi erstatningslokaler i en periode
- Nybygg, slik at eksisterende skolebygg kan benyttes til nytt skoleanlegg er ferdig
- Leie av lokaler
- Midlertidige paviljonger eller faste erstatningslokaler”

Det er verdt å merke seg at Utdanningsetaten i 4 av 5 alternativer anbefaler at elevene blir på skolen, eller i umiddelbar nærhet til skolen i byggeperioden.

Asker Kommune skriver i sin hovedrapport at:

”I høringsutkast til skolebehovsplan for Oslo 2012-2022 er det uttalt ”Utdanningsetaten anbefaler ikke bussing av barneskoleelever”. Denne setningen er ikke tatt med i endelig skolebehovsplan og Oslo kommune busser også elever i 1 klasse f eks Marienlyst skole.”

Etter kontakt med Utdanningsetaten (avdeling for skole anlegg), og en som var prosjektdeltager i utarbeidelsen av skolebehovsplanen, så er vedkommende ikke oppmerksom på at setningen om at "Utdanningsetaten anbefaler ikke bussin av barneskoleelever" er fjernet. Det viser seg at setningen ble fjernet fordi kommunen var nødt til å busse elever ved Marienlyst skole, til tross for at de gjorde mye for å prøve å unngå dette. Prosjektdeltageren synes det var underlig at Asker Kommune hadde brukt dette i sin argumentasjon. Utdanningsetaten i Oslo tilstreber å ikke busse barneskoleelever.

3 Erfaringer fra Oslo-skolen og status for ulike prosjekter

Vi har gått igjennom Asker kommune sin liste over nye skoleprosjekter. Nedenfor har vi samlet fakta og informasjon om de byggeprosjektene som Asker kommune har valgt å sammenligne seg med. Vi vil i det videre kommentere på hvorfor undervisningen har vært flyttet i alle presenterte skoler bortsett fra på Østensjø skole, og det angis hvorfor prosjektene ikke er sammenlignbare med Nesøya skoleprosjektet:

3.1 Kjelsås skole (1-7)

Skolens størrelse	Opprinnelig 400 elever. Ved ferdigstillelse 790 elever og 144 barnehageplasser
Selve byggeprosjektet	Hele skolen bygges om og total rehabiliteres og det er ingen lokaler som er tilgjengelige for undervisning. To eksisterende bygg beholdes og rehabiliteres. Et bygg og eksisterende idrettshall rives. Nybygg skal inneholde undervisningsarealer, spesialrom, samlingssal, kantine, administrasjon og personalarealer. Ny flerbrukshall legges <u>under</u> skolegården
Periode	Start Høst 2010 - Skolestart 2012
Undervisning	Her undervises elevene i moduler på Engebråten skole ca 0,9 km unna. Engebråten skole ligger i Kapellveien på Grefsen, dvs. i barnas umiddelbare nærhet til hjemmet og eget nærmiljø.

Kilde: Utdanningsetaten Oslo Kommune og Undervisningsbygg, <http://www.undervisningsbygg.oslo.kommune.no/>

- Det faller på sin egen urimelighet å presentere et prosjekt som på ingen måte er sammenliknbart med Nesøya skole prosjektet. For Kjelsås skole var det ikke mulig å "huse" elevene for undervisning med skole i drift, ettersom to eksisterende bygg skulle total rehabiliteres, to bygg skulle rives, et bygg skulle bygges nytt og flerbrukshall skulle legges under skolegården.

3.2 Grefsen skole (1-7)

Skolens størrelse	Utvidelse til 790 elever
Selve byggeprosjektet	Hele skolen rehabiliteres og det er således ingen lokaler som er tilgjengelige for undervisning. Grefsen skole består i dag av ti bygninger hvorav fem er oppført på Byantikvarens gule liste med status som bevaringsverdig. Øvrige bygninger skal rives og erstattes av en ny bygning med visse begrensninger i forhold til plassering, høyder og volum gitt i ny vedtatt reguleringsplan for skoleområdet.
Periode	Byggestart 2012/ skolestart 2014
Undervisning	Her undervises elevene i moduler på Engebråten skole, ca 1,1 km unna. Engebråten skole ligger i Kapellveien på Grefsen, dvs. i barnas umiddelbare nærhet til hjemmet og eget nærmiljø.

Kilde: Utdanningsetaten Oslo Kommune og Undervisningsbygg, <http://www.undervisningsbygg.oslo.kommune.no/>

- Det faller på sin egen urimelighet å presentere et prosjekt som på ingen måte er sammenliknbart med Nesøya skole prosjektet. Det er ikke mulig å "huse" elevene for undervisning med skole i drift ettersom flere bygg rives og blir erstattet, og øvrige bygg totalrehabiliteres.

3.3 Grefsen skole (8-10)

Skolens størrelse	Ca 420 elever og 51 ansatte
Selve byggeprosjektet	NY ungdomsskole (8-10) etableres i skoleanlegget til Grefsen vgs. Fire av fem bygg er verneverdige. De gamle byggene skal rehabiliteres og moderniseres og det skal oppføres et nytt tilbygg. Det skal etableres energibrønner for miljøvennlig oppvarming.
Periode	Sept 2011 - Skolestart 2013
Undervisning	Ny skole - elevene flytter inn når prosjektet er ferdig

Kilde: Utdanningsetaten Oslo Kommune og Undervisningsbygg, <http://www.undervisningsbygg.oslo.kommune.no/>

- Det faller på sin egen urimelighet å presentere et prosjekt som på ingen måte er sammenliknbart med Nesøya skole prosjektet. Dette er en helt ny skole som IKKE har elever fra før slik at en sammenligning ikke er relevant.

3.4 Majorstua skole (1-10)

Skolens størrelse	ca 650 elever
Selve byggeprosjektet	Totalrehabilitering innvendig / utvidelse av skoleanlegg,
Periode	byggestart august 2012 – ferdig 2014
Undervisning	Superkuben, Skøyen skole som ligger 2,7 km (bilvei, kortere til fots da man kan gå igjennom Frognerparken) – dvs i umiddelbar nærhet til hjemmet og nærmiljø.

Kilde: Utdanningsetaten Oslo Kommune og Undervisningsbygg, <http://www.undervisningsbygg.oslo.kommune.no/>

- Det faller på sin egen urimelighet å presentere et prosjekt som på ingen måte er sammenliknbart med Nesøya skole prosjektet. Majorstua skole skal totalrehabiliteres og det er således ingen tilgjengelige lokaler for undervisning på skoleområdet i rehabiliterings- perioden.

3.5 Teglverkstomten (1-10)

Skolens størrelse	Skal gi plass til 780 elever og 20 spesialelever
Selve byggeprosjektet	NY skole under bygging
Periode	Ferdig skolestart 2016
Undervisning	Elevene begynner når skolen er ferdig

Kilde: Utdanningsetaten Oslo Kommune og Undervisningsbygg, <http://www.undervisningsbygg.oslo.kommune.no/>

- Det faller på sin egen urimelighet å presentere et prosjekt som på ingen måte er sammenliknbart med Nesøya skole prosjektet. Dette er en helt ny skole som IKKE har elever fra før. En sammenligning er her ikke relevant.



Bilde 1 - Ny skole på Teglverkstomten

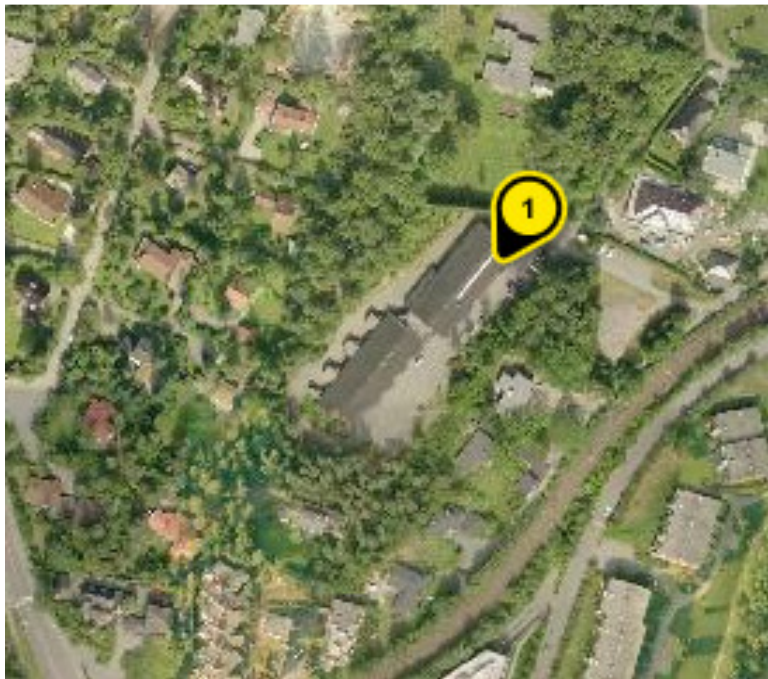
http://www.undervisningsbygg.oslo.kommune.no/skoler_under_planlegging/article185230-25137.html

3.6 Bjørnesletta (1-10)

Skolens størrelse	Utvides fra 200 til 780 elever
Selve byggeprosjektet	Utvides til barne- og ungdomsskole for 780 elever (fra (8-10) med 200 elever), eksisterende skole skal rives og bygges helt ny.
Periode	Byggestart 2012, skolestart 2014
Undervisning	Paviljonger, Øraker skole ca 2,8 km (bilvei, kortere i gangavstand) unna

Kilde: Utdanningsetaten Oslo Kommune og Undervisningsbygg, <http://www.undervisningsbygg.oslo.kommune.no/>

- Det faller på sin egen urimelighet å presentere et prosjekt som på ingen måte er sammenliknbart med Nesøya skole prosjektet. Den gamle skolen skal rives i sin helhet ettersom den nye skolen skal bygges der den gamle skolen ligger, og det er således ingen lokaler tilgjengelig for undervisning av elever.



Bilde 2 - Bjørnesletta skole før bygging, Kilde: flyfoto Gule sider



Bilde 3 - Nye Bjørnsletta skole oversiktsplan, Kilde: Undervisningsbygg, http://www.undervisningsbygg.oslo.kommune.no/skoler_under_planlegging/article185230-25137.html

3.7 Østensjø skole (1-7)

Skolens størrelse	Ca. 360
Selve byggeprosjektet	Ny gymsal. Permanente lokaler for SFO og 1. kl. trinnet.
Periode	Sommer 2011 - Skolestart 2012
Undervisning	Skole i drift

Kilde: Utdanningsetaten Oslo Kommune og Undervisningsbygg, <http://www.undervisningsbygg.oslo.kommune.no/>

- ➔ Østensjø skole er den eneste skolen som er nevnt i Vedlegg 10 som til en viss grad kan være sammenliknbar med Nesøya skole. Her skal det bygges en ny bygning (gymsal med undervisningslokaler i underetasjen) i umiddelbar nærhet til øvrige skolebygninger. Skolen vil her være i drift under byggeperioden.

Det bemerkes imidlertid i Asker Kommunes rapport at "skolegård og lekeområder ikke blir berørt under anleggsperioden". Det er rimelig å anta at entreprenør uansett må ta hensyn til både sikkerhet, HMS og læringsmiljø i forhold til skoleelevene, lærere og naboer i byggeperioden.



Bilde 4 -Oversiktsbilde av Østensjø skole. Den røde ringen illustrerer hvor kroppsøvingssalen / passivhuset skal ligge
Kilde: Undervisningsbygg, Oslo Kommune

Uten å ha fått prosjekttegninger av bygget kan det på arkitekttegninger se ut som at bygget skal graves delvis ned i bakken slik at det her, på lik linje med Nesøya skole, vil være behov for bortkjøring av masse, evt. sprengning og spunting. Se arkitekttegning på bilde 6 under.



Bilde 5 - Tegning av passivhuset som skal bygges på Østensjø skole. Nybygget skal romme en kroppsøvingssal med garderobes i første etasje, et undervisningsrom for 1. klasse samt lokaler for Aktivitetsskolen i andre etasje,
Undervisningsbygg, Oslo Kommune

3.8 Konklusjon

Alle eksempler, bortsett fra ett, som Asker kommune har presentert i sin rapport er ikke sammenliknbare med byggeprosjektet på Nesøya. Asker kommune har ikke utredet og presentert det de har blitt bedt om i vedtaket i formannskapet "... bruk av gammel skole i byggeperioden, ref. tilsvarende prosjekter i Oslo".

4 Andre erfaringer fra Oslo skolen

Ettersom rapporten fra Asker kommune (Vedlegg 10) presenterer et svært begrenset utvalg skoleprosjekter i Oslo har vi laget en oversikt over øvrige skoler i Oslo som har vært gjennom en byggeperiode, eller er planlagt ifølge Utdanningsetaten.

Få av disse byggeprosjektene er organisert ved at elevene får undervisning på alternativt sted, men der alternativt undervisningssted er valgt, får alle barna fremdeles undervisning i barnas nærmiljø. Ingen av tilfellene der barna undervises på alternativt undervisningssted medfører bussing av barna til undervisningsstedet.

De fleste prosjektene er gjennomført eller er planlagt gjennomført med skole i drift.

Skole	Selve byggeprosjektet	Periode	Elevene undervises på	Skolens størrelse	Evt. kommentar
Ammerud skole (1-7)	Nytt skolebygg på eksisterende fotballbane ved siden av opprinnelig skole.	2003-2005	Skole i drift	550 elever	Se utdypet informasjon i kapittel 4.1
Grünerløkka skole (1-7)	Utvides med 196 plasser. Utbygging og rehabilitering av bygg i skolegård. Fredet bygg. Skal øke fra 2 til 4 paralleller, og 4 nye klasser skal få plass. De bygger ut loft og kjeller.	Pt ikke påbegynt, planlagt oppstart våren 2012-	Skole i drift	Fra 400 til 600 elever	
Haugen skole (1-10)	Skal gjøres om til ren barneskole, usikkert hva som skal gjøres	Ikke påbegynt, skolestart 2015	Trolig skole i drift, men beslutning ikke fattet ennå	560	
Høybråten skole (1-7)	Totalrehabilitering, to nybygg	2005-2008	Skole i drift, elevene flyttet rundt ettersom et og et skolebygg ble ferdigstilt	570 elever og 70 ansatte	Se utdypet informasjon i kapittel 4.1
Ila skole (1-8)	Utvendig oppussing av tak og fasade og nye	prosjekt 2005 -2007, planlagt	Skole i drift	670 elever	Se utdypet informasjon i kapittel 4.1

Vedlegg 8 - Deluttalelse ad rapporten om erfaringer fra Osloskolen

Skole	Selve byggeprosjektet	Periode	Elevene undervises på	Skolens størrelse	Evt. kommentar
	vindu. Nytt prosjekt (ventilasjon)	innvendig oppussing i løpet av 2013	Nytt prosjekt: Skole i drift		
Løren skole (1-7)	Påbygg på ca 1000m2, bygget ny 3. etg. på deler av eksisterende bygg	Mai 2008-mai 2009	Skole i drift	Økte fra 450 til 600 elever	Se Vedlegg B Erfaringsstat fra ansatt ved Løren skole om erfaringer fra byggeperioden
Marienlyst skole (1-7)	Totalrehabilitering, tilbygg av ny flerbrukshall, påbygg, samt nye heiser	2. kvartal 2008-høsten 2010	Skole i drift, elevene flyttet rundt ettersom et og et skolebygg ble ferdigstilt	Ca 650 elever, etter ombygging kapasitet til opp mot 980 barn hvorav 120 i barnehagen	Se utdypet informasjon i kapittel 4.1
Manglerud skole (1-7)	Klimaskjermprosjekt (utskifting av vinduer)	Ferdig februar 2012	Skole i drift	Ca 350	
Munkerud skole (1-7)	Rivings- og byggeprosjekt, den nye skolen bygges i samme fotavtrykk som gammel skole	Oppstart 2014, planlagt skolestart 2016	Erstatningslokaler: Nordseter (1,3 km) og Nordstrand skole (1,1 km)	ca 650 elever	Se Vedlegg B Erfaringsstat fra rektor Stein Arne Andersen ved Munkerud skole om erfaringer fra byggeperioden
Nordpolen (1-10) skole Ny grunnskole på tidl. Sandaker vgs	Ny barneskole slås sammen tidligere Sandaker skole som blir rehabilitert.	Januar 2011-Ferdig august 2012	(4-10) Skole stengt i 2 år, erstatningslokaler i Nydalen vgs skole (1,6 km).	883 elevplasser	Ingen små barn rammet av dette da det er nytt med barneskole her. 1.-3. klasse begynner først høsten 2012.
Prinsdal skole (1-7)	Rehabilitering, ny skole.	Ferdig 1 kvartal 2012	Skole i drift. Det ble satt opp paviljonger i forbindelse med byggeprosjektet	350	Se Vedlegg B Erfaringsstat fra Ass. Rektor Christian Gulnes ved Prinsdal skole om erfaringer fra

Vedlegg 8 - Deluttalelse ad rapporten om erfaringer fra Osloskolen

Skole	Selve byggeprosjektet	Periode	Elevene undervises på	Skolens størrelse	Evt. kommentar
					byggeperioden
Ris skole (1-10)	Kapasitetsutvidelse med 150 til 630 elever	Skolestart oppstart 2016	Ikke besluttet ennå	fra 480 elever til ca 630 elever etter utbygning	
Rosenholm (1-7)	Oppussing for å gi skolen et bedre innelima (ventilasjon)	Ferdig februar 2012	skole i drift	256 elever	
Rustad skole (1-7)	Sanitæranleggene pusses opp	Ferdig januar 2012	skole i drift	445	
Sinsen skole (1-7)	Total rehabilitert og ny innebygget inngang, samt nytt uteområde med leker	Juni 2010 til sept 2011	Erstatningslokaler: Voksenopplæringen, 150 meter fra skolen	Ca 500 – 728 elever	Voksenopplæringen måtte flytte ut, da det viktigste var at barna kunne bli i sitt eget nærmiljø. Se Vedlegg B Erfaringsstat fra ansatt ved Sinsen skole om erfaringer fra byggeperioden
Skjønnhaug skole (1-7)	Klimaskjermprosjekt (nye vinduer, nytt ventilasjonsanlegg)	Ferdig mai 2012	Skole i drift, elevene har blitt flyttet rundt	220	Se Vedlegg B Erfaringsstat fra ansatt ved Skjønnhaug skole om erfaringer fra byggeperioden
Stasjonsfjellet skole (11-13)	Kapasitetsutvidelse (nytt ventilasjonsanlegg og nybygg)	starte 1/9 2012	Skole i drift, flytter inn i nybygg når det er ferdig	255	
Vahl skole (1-10)	Klimaskjermprosjekt (skifter tak, rehabiliterer det eldste vinduer, skifte dører, fasade oppussing)	Start mars 2012, ca 1-1,5 års anleggsperiode	Skole i drift	294	Se Vedlegg B Erfaringsstat fra ansatt ved Vahl skole om erfaringer fra byggeperioden
Veitvet	Veitvedt skole utvides. Ny	Skolestart	Skole i drift	500 elever	Se Vedlegg B Erfaringsstat fra Åse

Vedlegg 8 - Deluttalelse ad rapporten om erfaringer fra Osloskolen

Skole	Selve byggeprosjektet	Periode	Elevene undervises på	Skolens størrelse	Evt. kommentar
skole (1-10)	skolebygning, den gamle rives når den nye står ferdig.	2015			Torill Brestad, sekretær om erfaringer fra byggeperioden
Vålerenga skole (1-7)	utvides med 196 elevplasser, bygges "midlertidige" paviljonger for økning i antall elever.	Startet februar 2012, ferdig august 2012	Skole i drift. Har tidligere vært gjennom flere omfattende byggeprosjekter med skole i drift.	I dag ca 520 elever, skal ha plass til ca 620 til høsten 2012, neste høst ca 720 elever	Se Vedlegg B Erfaringsstat fra Assisterende rektor Jan Petter Nagel om erfaringer fra byggeperioden

Kilde: Utdanningsetaten Oslo Kommune og Undervisningsbygg, <http://www.undervisningsbygg.oslo.kommune.no/> samt utfyllende informasjon er gitt etter at man har kontaktet hver enkelt skole.

4.1 Utdypende eksempler fra Oslo skolen

4.1.1 Marienlyst skole (1-10)

Skolens størrelse	Ca 650 elever, etter ombygging kapasitet til opp mot 980 barn hvorav 120 i barnehagen.
Selve byggeprosjektet	Totalrehabilitering av hele det gamle skolebygget inkludert tilbygg av ny flerbrukshall, påbygg av vestfløy, nytt dekke i søndre gymsal, samt nye heiser ved alle trapper.
Periode	2. kvartal 2008- høsten 2010
Undervisning	Skole i drift, elevene flyttet rundt ettersom et og et skolebygg ble ferdigstilt

Denne skolen er tatt med ettersom det i Vedlegg 2 - Nesøya Skole – Skoledrift i byggeperioden – uttalelse fra skoleledelsen, side 7 i Asker Kommune kommunes rapport særskilt kommenteres forholdene på Marienlyst skole:

"Marienlyst skole i Oslo drev skole mens bygget ble rehabilitert og bygd om. Involverte parter (ledelse, konsulenter) forteller om store utfordringer for arbeidsmiljøet med uro, stadig behov for å improvisere, slitasje hos ansatte og behov for ekstra persontiltak i byggeperioden. Skolen hadde tilstrekkelig uteareal til elevene. Etter det skoleledelsen har får vite var

Vedlegg 8 - Deluttalelse ad rapporten om erfaringer fra Osloskolen

erfaringene fra skole i drift Marienlyst så dårlige at Oslo kommune prøver å finne andre løsninger i fremtidige prosjekt.”

Det er her viktig å merke seg at til og med skoleledelsen på Nesøya skole kommenterer at ”...bygget (på Marienlyst skole – vår utheving) *ble rehabilitert og bygd om.*”

Marienlyst skole er bygget i mur. Ved rehabilitering i et skolebygg som er i bruk vil for eksempel boring i mur føre til strukturstøy som forplanter seg til klasserommene. På Nesøya, med drift i et separat skolebygg, vil slik støy vil ikke være et problem.

- ➔ Ressursgruppen synes det er underlig at ansatte ved Nesøya skole har vært i på befarings på Marienlyst skole da byggeprosjektet som denne skolen har vært igjennom ikke er sammenliknbart med prosjektet på Nesøya Skole. Skolen ble rehabilitert i sin helhet og det er her snakk om tilbygg og ikke et selvstendig bygg.

Vi har vært i kontakt med prosjektleder for byggeprosessen ved Marienlyst skole Steinar Jarlsbo i Undervisningsbygg. Han har fått oversendt Ressursgruppens presenterte mulighetsstudie - Vedlegg 3 - Deluttalelse Mulighetsstudie. Steinar Jarlsbo sier blant annet at:

”Basert på de planene jeg har sett har dette prosjektet svært få likheter med Marienlyst skole. Det synes dog som om prosjektet Ammerud skole er direkte sammenliknbart.”

Steinar Jarlsbo har gitt oss følgende utdypende kommentar:

”Vedrørende Marienlyst skole

Marienlyst skole er bygget om fra eksisterende klasseromsskole med svømmehall til ny åpen skole med svømmehall, flerbrukshall og barnehage, totalt ca 15000kvm.

Opprinnelig skole er bygget som et kors med fire fløyer (nord, syd, øst og vest). Prosjektet ble gjennomført i tre faser. Fase 1 bestod av nordfløy, vestfløy og ny flerbrukshall. Fase 2 bestod av sydfløy inkludert svømmehall og ny barnehage. Fase 3 bestod av østfløy og en verneverdig aula. Prosjektet ble gjennomført ved at man flyttet alle elevene fra nord- og vestfløyen (fase 1) inn i øst og vestfløyen. Når fase 1 var ferdig ble elevene flyttet ut av sydfløyen (fase 2) og inn i østfløyen samt ny nord og vestfløy. Når så fase 2 var ferdig flyttet elevene ut av østfløyen (fase 3) og inn i de nye lokalene i sydfløyen (fase 2). Eneste unntak fra flyttingen rundt i skolen var PUH elevene (autist klasse) som benyttet en del av brakkeriggen som midlertidige lokaler. I tillegg til flytting innvendig i bygget ble utområdet for elevene tilsvarende flyttet rundt.

For å bygge om skolen fra tradisjonelle klasserom til åpen løsning var det nødvendig med mye tung riving med større beltegående piggemaskiner. Dette skapte mye strukturstøy i bygget og var en utfordring for både skolen og byggeplassen. I tillegg til dette var det mye sprengningsarbeid i fase 1 i forbindelse med etablering av ny flerbrukshall under bakken inntil eksisterende skolebygg.

Vedrørende Ammerud skole:

Vedlegg 8 - Deluttalelse ad rapporten om erfaringer fra Osloskolen

Ammerud skole ble "bygget om" rett etter årtusenskiftet. På denne skoletomten ble det bygget en ny skole ved siden av den gamle skolen mens denne var i drift. Når den nye skolen var ferdig ble den gamle revet. Denne løsningen skal ha fungert tilfredsstillende for både skolen og byggeplassen. PL på dette prosjektet var først Kristine Skram deretter Tove Godejord. "

Steinar W. A. Jarlsbo, prosjektleder Undervisningsbygg / Sektorleder Bygg & eiendom, prosjektleder OEC Consulting"

Se for øvrig Vedlegg B - Erfaringsstater med sitat fra prosjektleder for byggeprosjektet Steinar Jarlsbo, Undervisningsbygg.



Bilde 6 - Marienlyst skole, Kilde: Gulesider.no

4.1.2 Ammerud skole (1-7)

Skolens størrelse	550 elever
Selve byggeprosjektet	Nytt skolebygg på eksisterende fotballbane ved siden av opprinnelig skole. Gymsalen ble revet i starten av byggefasen for å gjøre plass til byggegjerde. I løpet av sommeren ble paviljongene, som rommet arbeidsplasser for lærerne og 4 grupper med 6-åringer, revet. Hovedbygget ble revet høsten 2005. Våren 2006 ble den resterende delen av skoletomta opparbeidet, og hele skoleanlegget ble tatt i bruk til skolestart 2006.
Periode	2003-2005
Undervisning	Skole i drift

I nærliggende bebyggelse til anleggesområdet kan det nevnes at det ligger en barnehage, et sykehjem og mange store boligblokker.

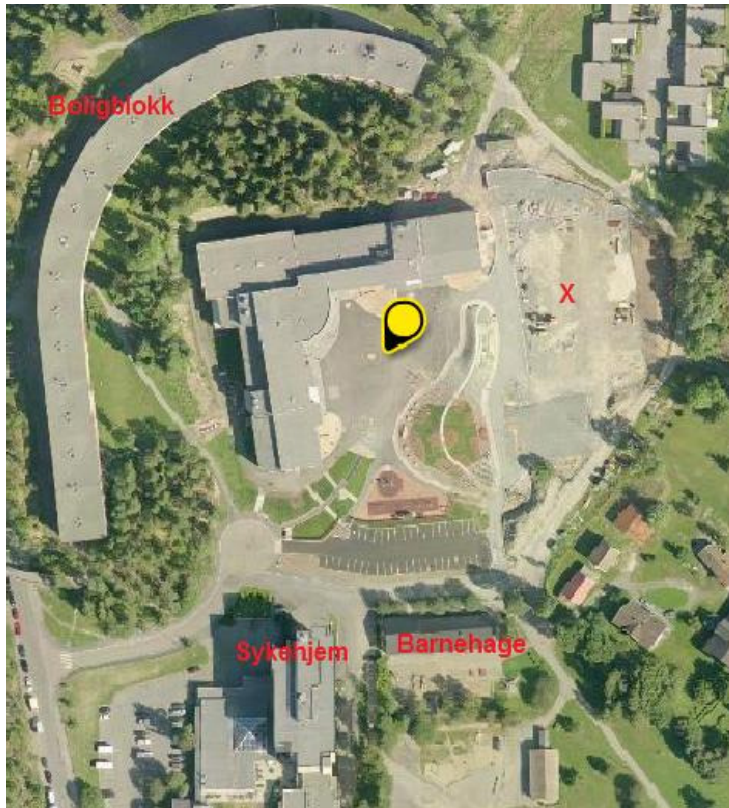
- ➔ Ammerud skole kan i stor grad sammenliknes med det forestående byggeprosjektet på Nesøya Skole. På Ammerud skole ble den nye skolebygningen bygget og når denne var ferdig og elevene kunne flytte inn, ble den gamle revet. Et tilsvarende scenario som for Nesøya skole.

Ansatte ved skolen var løsningsorienterte og valgte å dele storefri i to for å sikre at barna hadde nok plass til fysisk aktivitet:

"Barna fikk noe mindre areal, og ingen fotballbane, men vi delte aldersgruppene i to storefri slik at det ble nok plass å boltre seg på. Bråk, støy og støv opplevde jeg ikke som noe stort problem. Vi hørte pelingen, men dette var jo kun en kort periode."

Sosiallærer Ammerud Skole

Se Vedlegg B Erfaringsstat, med sitat fra sosiallærer ved Ammerud skole i om sine erfaringer fra byggeperioden.



Bilde 7 - Ammerud skole, "avtrykk" av gammel skole vises med X, Kilde: Gulesider.no

4.1.3 Høybråten skole (1-7)

Skolens størrelse	570 elever og 70 ansatte
Selve byggeprosjektet	Totalrehabilitert skolebygg samt to helt nye bygninger bygget rett inntil/på samme sted som den gamle
Periode	2005-2008
Undervisning	Skole i drift, elevene flyttet rundt ettersom et og et skolebygg ble ferdigstilt

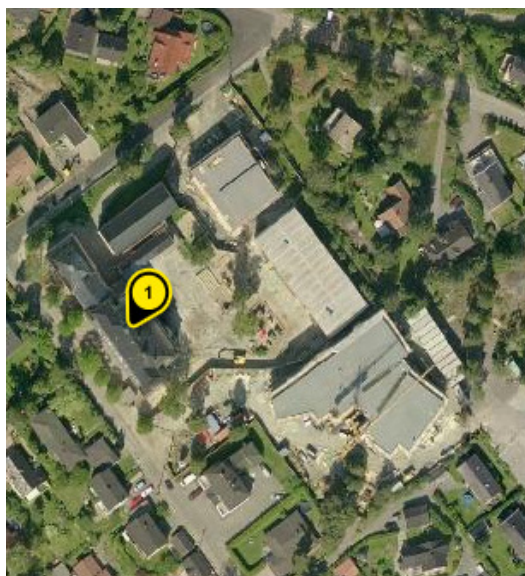
- Høybråten skole kan i stor grad sammenliknes med det forestående byggeprosjektet på Nesøya Skole. På Høybråten ble elevene flyttet rundt på skolen ettersom ett og ett skolebygg ble ferdigstilt. De nybyggede skolebyggene er helt selvstendige fra eksisterende skolebygg.

Ledelsen ved skolen valgte bevisst skole i drift fremfor bussing til andre undervisningslokaler, og sier de ville gjort det samme igjen:

Vedlegg 8 - Deluttalelse ad rapporten om erfaringer fra Osloskolen

”Elevene flyttet rundt på skolen ettersom ett og ett skolebygg ble ferdigstilt. Dette opplevdes som relativt lite belastende. Samarbeidet foreldre/skoleadministrasjon fungerte godt, sikkerheten ble godt ivaretatt med forhøyet byggejerde (3 meter), med skjermede uteareal innenfor steinblokker der hvor fortauet var smalt, leveranser av materialer ble gjennomført om morgenen før skolestart osv. Støv og støy opplevdes ikke som noe problem. Vi valgte bevisst dette alternativet med ekstra paviljonger, fremfor bussing, og ville gjort det igjen. Vi brukte foreldre som ressurser og fagkompetanse under hele prosessen!!!”
rektor Jan Gunnar Braaten

Se Vedlegg B Erfaringsstat, med sitat fra rektor Jan Gunnar Braaten og SFO leder Hege Sorkness ved Høybråten skole i om sine erfaringer fra byggeperioden.



Bilde 8 - Høybråten skole under bygging. Kilde: Gulesider.no

4.1.4 Ila skole (1-8)

Skolens størrelse	I 2007 hadde skolen ca. 500 elever og et personale på ca. 60 Per 2012 er det 670 elever
Selve byggeprosjektet	Utvendig oppussing av tak og fasade og nye vindu.
Periode	Gjennomført prosjekt 2005 -2007, planlagt innvendig oppussing i løpet av 2013
Undervisning	Skole i drift, nytt prosjekt (ventilasjon) planlagt sommer 2012 og barna skal være på skolen i anleggstiden.

Vedlegg 8 - Deluttalelse ad rapporten om erfaringer fra Osloskolen

- ➔ Skolen har gjennomgått utvendig oppussing mens skolen har vært i drift. Ikke direkte sammenliknbart med Nesøya prosjektet, men viser at det er mulig å gjennomføre undervisning til tross for at omfattende arbeid utendørs, samt utskifting av vinduer har pågått i undervisningstiden.

Ansatte ved skolen hadde positive erfaringer med prosessen:

”Det går veldig greit å ha undervisning, så lenge vi jobber med et selskap som jobber hardt med HMS. (Undervisningsbygg). Ansatte og elever har tilpasset seg situasjonen og det hele har gått overraskende bra.”

Bjørn Pryser, kontorleder-/ansvarlig for HMS spørsmål ved Ila skole

Se Vedlegg B Erfaringssitat, med sitat fra Bjørn Pryser, kontorleder-/ansvarlig for HMS spørsmål ved Ila skole om sine erfaringer fra byggeperioden.



Bilde 9 - Ila skole, Kilde: Gulesider.no

4.2 Konklusjon

Gjennomgangen viser at Oslo kommune i de fleste tilfeller gjennomfører skole i drift på sine byggeprosjekter.

Av de 25 skolene som er nevnt i denne deluttalelsen (7 av dem nevnt av Asker Kommune) så har vi kartlagt at det er/har vært eller er planlagt:

- 14 skoler i drift i byggeperioden
- 7 skoler har benyttet erstatningslokaler (mindre enn 3 km unna) ettersom det ikke var mulig å oppholde seg på skolen i anleggsperioden (rehabilitering, riving/nybygg i samme avtrykk)
- 2 skoler er helt nye skoler som ikke har elver
- 2 skoler der Utdanningsetaten/skoleledelsen ennå ikke har besluttet hvor elevene skal være i byggeperioden (hvorav den ene trolig er skole i drift).

Ved flytting til erstatningslokaler har elevene aldri blitt flyttet mer enn 3 km (150 meter – 2,8 km) fra sin opprinnelige skole – dvs. at de fortsatt er i nærmiljøet. Sammenlikningen som Asker kommune har presentert er ikke velfundert og er ikke basert på faktuelle opplysninger.

Kilde til alle opplysninger som vi har presentert her er Oslo Kommune, Undervisningsbygg og Utdanningetaten.

5 Sammenlikning med andre kommuner

Vi har vært i kontakt med tilfeldig valgte kommuner og fått informasjon om diverse byggeprosjekter med skole i drift. I det etterfølgende presenteres disse.

5.1 Hafrsfjord skole i Stavanger (1-7)

Skolens størrelse	Ca 400 elever
Selve byggeprosjektet	rehabilitering/ nybygg
Periode	2 års prosjekt, ferdig 2011
Undervisning	Det ble satt opp brakker for undervisning mens byggeprosjekt gående i samme skolegård i 2 år.

Ledelsen uttaler at de er veldig glade for at de fikk ha elevene i nærmiljøet og slapp transport til andre skoler/ midlertidige lokaler. Holdningen var at man får til det man må og at selv om de i perioder hadde begrenset plass så gikk det veldig fint. Se Vedlegg B Erfaringsstater, med sitat fra Avdelingsleder Hafrsfjord skole om sine erfaringer fra byggeperioden.

→ Eksemplet fra Hafrsfjord viser at skole i drift er fullt mulig.

Se også Vedlegg 8 -1 - Deluttalelse ad Erfaringer fra Osloskolen - Hafrsfjord skole



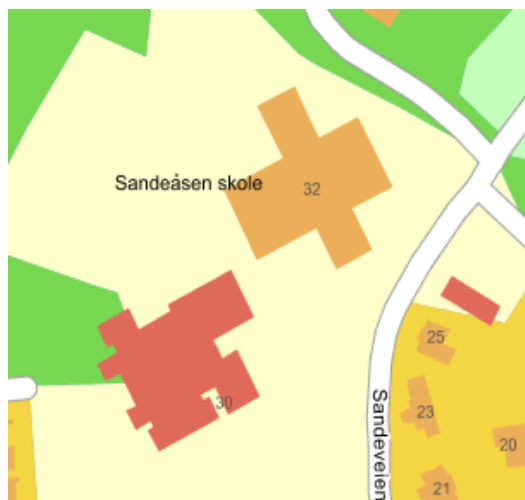
Bilde 10 - Hafrsfjord skole, Kilde: <http://www.linksidene.no/minskole/Hafrsfjord/pilot.nsf/vindexAll?Opennavigator>

5.2 Sandeåsen skole (1-7), Tønsberg

Skolens størrelse	252 elever
Selve byggeprosjektet	Bygging av ny skole. Ved siden av eksisterende skole. Etter flytting til den nye skolen ble den gamle skolen rehabilitert til barnehage.
Periode	ferdig 2010
Undervisning	Skole i drift - Undervisning på eksisterende skole mens ny skole ble bygget

Foreldre har uttalt at byggeprosessen var uproblematisk og at det var viktig at barna fikk bli i sitt nærmiljø. Se Vedlegg B Erfaringsstater, med sitat fra foresatte til barn ved Sandeåsen skole om sine erfaringer fra byggeperioden.

- ➔ Eksemplet fra Sandeåsen skole viser at det er fullt mulig med skole i drift i en byggeperiode. Byggeprosjektet til Sandeåsen skole er sammenliknbart med Nesøya skole ettersom det her har blitt bygget en helt ny skole ved siden av den gamle.



Bilde 11 - Sandeåsen skole, Sandeveien 30 (RØDT bygg), gammel skole Sandeåsen 32 (ORANGE bygg, nå barnehage), Kilde: Gulesider.no

Vedlegg 8 - Deluttalelse ad rapporten om erfaringer fra Osloskolen



Bilde 12 - Illustrasjonsplan arkitektkonkurransen, Kilde: Tønsberg Kommune



Bilde 13 - Sandeåsen skole, Kilde: Google Maps

5.3 Gosen skole (8-10), Stavanger

Skolens størrelse	340 elever
Selve byggeprosjektet	Skolen ble delvis revet og rehabilitert.
Periode	Tok ca 1,1/2 år
Undervisning	Elevene ble undervist i braker på skolens/ byggeplassens område og gymsalen ble brukt under hele byggeperioden.

Vedlegg 8 - Deluttalelse ad rapporten om erfaringer fra Osloskolen

Det ble gjennomført omfattende byggeaktivitet på Gosen skole mens undervisningen foregikk på skoletomten. Barna/ ungdommene var svært fornøyde med å være i sitt nærmiljø. Se Vedlegg B Erfaringsstater, med sitat fra ansatt ved Gosen skole om sine erfaringer fra byggeperioden.

➔ Eksemplet fra Gosen skole viser at det er fullt mulig å ha skole i drift i en byggeperiode.

Se også Vedlegg 8 - 2 - Deluttalelse ad Erfaringer fra Osloskolen - Gosen skole.



Bilde 14 - Gosen skole, Kilde: Stavanger kommune

5.4 Lunde skole Kråkerøy, Fredrikstad

Skolens størrelse	285 elever
Selve byggeprosjektet	Utbygging og nybygging av skole. Byggeplassen lå "mellom" to eksisterende skolebygg og kloss opptil lokalene hvor undervisningen foregikk.
Periode	2004, utvidelse av skolen planlagt i 2014
Undervisning	Skole i drift, også planlagt for neste byggefase

Det ble gjennomført omfattende utbygging på skolen mens den var i drift. Byggeområdet var avgrenset med gjerde med port. Det ble opprettet "gangsoner" der barn og ansatte gikk adskilt fra anleggs- og byggevirksomhet. Barn og ansatte var fleksible, flyttet fra rom til rom, hadde delvis materiale lagret i containere på skoleområdet. Flytting av barna ble ikke vurdert og det vurderes heller ikke under forarbeidet til neste byggeprosjekt, utvidelse av skolen, planlagt påbegynt 2014. Se Vedlegg B Erfaringsstater, med sitat fra rektor Marit Torp ved Lunde skole om sine erfaringer fra byggeperioden.

➔ Eksemplet fra Lunde skole viser at det er fullt mulig å ha skole i drift i en byggeperiode.

5.5 Konklusjon

Disse eksemplene viser at undervisning med skole i drift er gjennomførbart og vellykket der man har hatt muligheten til dette.

6 Nesøya skole – 4 byggeprosjekt med skole i drift

Nesøya Skoles historie (Wikipedia) viser at det har vært flere større byggeprosjekter siden skolen ble åpnet i 1965 – alle mens elevene har gått på skolen.

Administrasjonsfløyen på nåværende skole ble bygget med skole i drift. Det var den gang ikke snakk om verken at det ble for støyende eller for mye støv og dette bygget ligger, som HVO feilaktig hevder at nye Nesøya skole gjør, ”vegg - i - vegg”. Hverken spurte lærere, eller elever ved skolen den gang, husker tiden som en tid preget av støv eller belastende støy.

Tiltross for at dette ligger lenger tilbake i tid må det også nevnes at skolen ble utvidet mot Tjernåslia (1967) skolens nåværende gymsal (1976) ble bygget med skole i drift.

På 80-tallet ble det laget klasserom tilpasset hørselhemmede mens undervisningen fortsatte ”vegg -i vegg”.

- Det er rimelig å anta at de byggetekniske metodene har utviklet seg vesentlig siden Nesøya skole sine historiske byggeprosjekter ble gjennomført.

Historie Nesøya skole

Ble åpnet i **1965** og er bygd i mur. Ved åpning hadde den bare 6 klasserom og to grupperom fordelt på 190 elever.

I **1967** ble skolen utvidet med 8 klasserom og 4 grupperom, en større idrettsplass med 100 meters løpebane og lærerboligene. Da ble også Rosenkrantzveien sperret for gjennomkjørsel, og den siste biten ble gangvei.

I **1976** ble den gymsalen vi kjenner i dag bygget, og ishockeybanen ble også bygget.

I **1995** ble lærerpaviljongen med grendehuset bygget, og haugen ovenfor ishockeybanen (mot Tjernåslia) laget.

Senere har flere brakker kommet på plass. Skolen har elever fra 1. til 7. klasse fra Nesøya.

Kilde: Wikipedia

7 Konklusjon

Vår gjennomgang av kommunens sammenligning med ”relevante prosjekter i Osloskolen” har ikke blitt gjennomført i tråd med ordlyden i vedtaket av den 17. januar 2012.

Asker kommune har unnlatt å fremheve alle vellykkede prosjekter der skole er i drift. Kommunen har også unnlatt å ta hensyn til at ingen av barna i Osloskolen busser mer enn 3 kilometer unna sin opprinnelige skole – alle barna blir værende i sitt nærmiljø.